

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3Pc/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201331
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5819201331.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, v právnej veci navrhovateľka: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., X. XX, právne zast.: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, proti odporcovi: P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, J. H., W., právne zast.: E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 5, P. S., W., v konaní o návrhu navrhovateľky zvýšenie výživného k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Odporca P. M., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 200 Eur mesačne, a to do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 2.8.2019.

II. Zameškané výživné za obdobie od 02.08.2019 do vyhlásenia rozsudku v sume 3 957,30 Eur je odporca P. M., nar. XX.XX.XXXX p o v i n n ý splácať k rukám navrhovateľky B. C., nar. v splátkach po 100 € mesačne, splatných spolu s bežným výživným, s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky zameškaného výživného, sa stane splatným celá suma zameškaného výživného.

III. Tým s a m e n í rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 18.04.2002, čk. 6C/650/00 v časti o určení výživného na navrhovateľku.

IV. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.8.2019 v spojení so zmenou návrhu zo dňa 29.4.2020, ktorú zmenu súd pripustil Uznesením č.k. 3Pc/6/2019-53 zo dňa 18.8.2020, ktoré uznesenie bolo zástupcovi otca doručené fikciou doručenia podľa § 111 CSP - čl. 62; navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala, aby súd zaviazal odporcu ako jej otca prispievať jej na jej výživu sumou po 500 Eur mesačne vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám, a to od podania návrhu.

2. Návrh na zvýšenie výživného navrhovateľka odôvodňovala tým, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom uplynulo 17 rokov, keďže naposledy bolo výživné pre navrhovateľku určené rozsudkom z roku 2002, kedy bol otec zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou po 500 Sk (16,60 EUR), navrhovateľka mala v tej dobe 3 roky. V súčasnosti má navrhovateľka 20 rokov a bola prijatá a začala štúdium na vysokej škole, a to Pedagogickej fakulte A. C. J. v J. J., kde študuje dennou formou štúdia, s ktorým štúdiom sú spojené zvýšené náklady, či už na cestovné, školské potreby a aktivity. Navrhovateľka tiež poukazovala na to, že jej matka sa snaží ako vie aby jej pomohla, no jej súčasný príjem je 700 € a

náklady na hmotné potreby navrhovateľky spolu s matkinými výdavkami na bývanie, energie, dane a miestne poplatky atď. sú vysoké a preto je potrebné, aby aj odporca prispieval na výživu navrhovateľky v zvýšenej miere, a nie v sume 17 Eur mesačne, ako doteraz, ktorá suma je na pomery dnešnej doby tak nízka, že nedokáže pokryť ani jednu zo základných životných potrieb navrhovateľky. Ako svoje pravidelné mesačné výdavky navrhovateľka uvádzala ubytovanie 100,- Eur, cestovné 100,- Eur, stravné 100,- Eur. Ako jednorazové výdavky v súvislosti s nástupom na vysokú školu uviedla nákup notebooku v hodnote 700 Eur, kníh v sume 100,- Eur a iných školských potrieb v sume 100 Eur. Rovnako tvrdila, že má nadanie na športy a venuje sa aj športovým aktivitám z dôvod čoho si zakúpila bicykel v sume 1000,- Eur, prilbu v sume 100,- Eur, športové oblečenie v hodnote 200,- Eur a športovú obuv v sume 100,- Eur, tiež že rada pláva a preto si musela zakúpiť celoročný vstup na plaváreň v hodnote 150,- Eur. Okrem vyššie uvedených nákladov jej tiež vznikajú neočakávané náklady na šatstvo, obuv, hygienické potreby, drogériu atď. čo v jednom kalendárnom mesiaci predstavuje sumu 200,- Eur.

3. Odporca s podaným návrhom nesúhlasil, tento žiadal ako nedôvodný zamietnuť, pričom vo svojich prvotných vyjadreniach k návrhu navrhovateľky doručených súdu dňa 11.12.2019 a dňa 6.2.2020 (čl. 32 a 35 spisu) tvrdil, že dlhodobo pracuje a zdržiava sa v zahraničí, konkrétne v štáte W. v meste P. S., tiež, že adresa jeho pobytu sa často v W. mení, keďže nemá stálu prácu. V ďalších vyjadreniach doručených súdu dňa 19.2.2020 (čl. 39 spisu) už prostredníctvom jeho zástupcu, ktorého si zvolil tvrdil, že dostatočne pracovať nemôže a jeho občasný príjem nedosahuje ani zákonnú minimálnu hranicu pre obživu súčasnej rodiny a preto je odkázaný na pomoc druhých ľudí nech sa kdekokoľvek nachádza, ako aj, že samotné toto konanie ho výrazne zaťažuje na jeho psychike, keďže trpí paranoidnou schizofréniou, kde z dôvod svojej choroby, ktorá sa nemení stále nepracuje. Okrem navrhovateľky má ďalšie vyživovacie povinnosti k novej rodine, a to k dvom neplnoletým deťom a manželke, ktorá je nezamestnaná a evidovaná na úrade práce.

4. Ďalšie vyjadrenie otca bolo súdu doručené dňa 31.5.2021 čl. 139, a teda po vyhlásení rozsudku v danej veci, ktorému predchádzalo vyhlásenie uznesenia o skončení dokazovania a preto sa súd v odôvodnení tohto rozsudku nezaoberal tam uvádzanými skutočnosťami, aj keď tieto sa inak nelíšili od už skôr podaných vyjadrení otca v súvislosti s jeho zdravotným stavom.

5. V danej veci súd na základe návrhu navrhovateľky nariadil neodkladné opatrenie, a to uznesením č.k. 3Pc/6/2019-91 zo dňa 17.12.2020, ktoré uznesenie bolo potvrdené Uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/19/2021-121 zo dňa 28.4.2021.

6. Súd o veci rozhodol na pojednávaní dňa 20.5.2021, a to v neprítomnosti odporcu, ktorý termín pojednávania zobral na vedomie dňa 22.2.2021 (čl. 105 spisu). Na danom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, ako aj oboznámením sa s listinnými dokladmi predloženými navrhovateľkou a jedným listinným dokladom predloženým odporcom, pričom rozhodol ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, a to po zistení nižšie uvedeného skutkového a právneho stavu veci.

7. Výsluchom navrhovateľky a z listinných dokladov ňou predložených mal súd preukázané, že naposledy o výživnom pre navrhovateľku bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 18.4.2002 č.k. 6C/650/00, ktorým rozsudkom bolo manželstvo rodičov navrhovateľky rozvedené a vtedy maloletá navrhovateľka vo veku 3 rokov bola zverená do osobnej starostlivosti matky, odporca ako jej otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou po 500,- Sk, teda 16,60,- Eur mesačne (čl. 11 spisu). Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že v danej dobe bolo otec nezamestnaný, poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 4.622,- Sk (153,42 Eur). Matka navrhovateľky v tej dobe poberala rodičovský príspevok vo výške 2.740 Sk, rod. prídavky vo výške 680,- Sk a pracovala na 4-hod. prac. Úväzok s príjmom 1.780,- Sk(jej príjem tak spolu činil sumu 5200,- Sk, a teda 172,61 Eur. Uvedené výživné odporca pravidelne platil.

Pokiaľ ide o súčasné pomery na strane navrhovateľky v konaní bolo zistené, že navrhovateľka je od 1.9.2019 akademického roka 2019/2020 študentkou V. fakulty A. C. J. v J. J., a to dennej formy bakalárskeho štúdia študijného odboru učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a učiteľstvo filozofie, ktoré štúdium u navrhovateľky pokračuje aj v akademickom roku 2020/2021. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané jednak z rozhodnutia o prijatí na štúdium zo dňa 21.6.2019 (čl. 7 spisu), ako aj z Potvrdenia o štúdiu z 15.10.2020 (čl. 129). Z výpovede navrhovateľky a z Nájomnej zmluvy zo dňa 24.9.2019 (čl. 84-87 spisu) bolo zistené, že navrhovateľka v dobe od 1.10.2019 do 1.10.2020 spolu so svojou matkou žili v prenajatom 1- izbovom byte v J. J., za ktorý byt platili nájom vo výške 380,- Eur

mesačne pozostávajúci z odplaty za užívanie bytu vo výške 210 Eur a z nákladov na energie v sume 170 Eur mesačne. V období od 1.11.2020 do 31.12.2020, a teda v dobe dištančného vzdelávania v súvislosti s epidémiou COVID-19 navrhovateľka žila pri svojich starých rodičoch v rodinnom dome v P., od januára 2021 táto opätovne žije v J. J. v prenajatom byte, a to spolu so svojim priateľom, za ktorý nájom spoločne sumu vo výške 250 Eur mesačne. Navrhovateľka poberala soc. štipendium, a to v akademickom roku 2019/2020 vo výške 235 Eur mesačne, v akademickom roku 2020/2021 vo výške 260 Eur.

Uvedené skutočnosti mal súd preukázané aj z bankového účtu navrhovateľky vedeného vo E. a.s. z čl. 68-82 spisu.

8. Pokiaľ ide o majetkové pomery matka navrhovateľky, súd mal z výpovede navrhovateľky, ktorú nikto nerozporoval preukázané, že táto pracuje ako opatrovateľka v O., kde zarobí v čistom sumu 700 Eur mesačne, pričom v období od 18.2.2020 do 26.2.2020 ako aj v období od 3.3.2020 do 31.8.2020 bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie (čl. 83 spisu).

9. Čo sa týka súčasných pomerov odporcu, keďže tento sa pojednávania nezúčastnil, pričom k návrhu a k svojim pomeroch sa vyjadril tak ako už bolo uvedené vyššie v bode 3. Odôvodnenia rozsudku, súd pri hodnotení jeho majetkových pomerov a príjmov vychádzal zo skutočností, ktoré uviedol a z potenciality jeho možností. V konaní mal súd preukázané, že odporca, ktorý je občanom SR má trvalé bydlisko v P., avšak od nezisteného obdobia, zrejme minimálne od roku 2016 - 2017 pracuje v štáte W. a do P. na územie Slovenskej republiky sa vracia vždy v lete a v zime bežného kalendárneho roka (čl. 32). Tento je druhýkrát ženatý a má dve deti- dvojčiky, manželka je ruskej národnosti- tieto údaje mal súd preukázané z prepúšťacej správy z čl. 44 spisu. Ako už bolo uvedené vyššie odporca prostredníctvom svojho zástupcu v podaniach doručených súdu prvotne tvrdil, že pracuje len občas, pričom takto dosiahnutý príjem nedosahuje ani zákonnú minimálnu hranicu potrebnú pre obživu jeho súčasnej rodiny, ktorú hranicu však nijako nešpecifikoval, neskôr už tvrdil -čl. 110, že nikde nepracuje z dôvodu, že trpí paranoidnou schizofréniou, kde za týmto účelom súdu predložil tak prepúšťaciu správu Hornooravskej nemocnice s poliklinikou P. zo dňa 2.11.2018- čl. 43 spisu, ako aj lekársku správu vystavenú psychiatrom pre dospelých C. B. v W. zo dňa 22.11.2020 -čl.102 spisu. Z uvedených lekárskeho dokladov bolo potvrdené, že odporca sa lieči na paranoidnú schizofréniu, a to minimálne od roku 2002, pre ktorú bol 3x hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v P. (v rokoch 2002, 2006 a 2018), ako aj že tento je v psychiatrickej starostlivosti psychiatra v W., a to minimálne od roku 2017. Ak aj odporca tvrdil, že pracuje len príležitostne, neskôr tvrdil, že už že nemôže pracovať vôbec práve pre svoju duševnú poruchu, z prepúšťacej správy nemocnice v P. z roku 2018 bolo zistené, že tento v danej dobe pracoval v W. ako kuchár. V lekárskej správe vystavenej psychiatrom v W. zo dňa 20.11.2020 psychiatrická síce uviedla, že menovaný nie je schopný pracovať, no na strane druhej v danej správe bol zároveň uvedený kontakt do práce odporcu- čl. 113. Odporca súdu nepredložil žiadne doklady, ktoré by preukazovali jeho príjmy, či už z príležitostného zamestnania, ale ani potvrdenie o tej skutočnosti, že je evidovaný v štáte W. ako nezamestnaný, resp. že je na PN z dôvodu svojho duševného ochorenia alebo podobne, nepredložil ani potvrdenie o poberaní štátnych soc. dávok, nezodokladoval ani svoje mesačné pravidelné výdavky v súvislosti s jeho bývaním, energiami, nákladmi na lieky a pod., napriek tomu, že bol k predloženiu týchto dokladov vyzvaný a to tak v predvolaní na pojednávanie zo dňa 19.2.2021, ktoré prevzal dňa 22.2.2021, ako aj v prvotnom poučení zo dňa 16.10.2019, kde vo svojich vyjadreniach len poukazoval na nemožnosť dosahovať príjem, ale súdu ani neoznačil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, okrem vyššie uvedeného vyjadrenia psychiatra v W.. Z uvedeného lekárskeho potvrdenia je tiež zaujímavé, že v starostlivosti psychiatra v W. je inak odporca od roku 2017, a teda v tejto starostlivosti s tvrdenou neschopnosťou pracovať bol aj v dobe keď bol v roku 2018 hospitalizovaný v nemocnici v P., kde v prepúšťacej správe bolo uvedené, že pracuje ako kuchár v W.. Navrhovateľka súdu zároveň predložila Ekonomickú informáciu o teritóriu štátu W. - čl. 130-134 spisu, z ktorej informácie tiež bolo zistené, že minimálna mzda tam činila 1.358 Eur.

Súd nepopiera tvrdenie odporcu, a teda že tento trpí duševnou poruchou paranoidnej schizofrénie, o ktorej skutočnosti aj súdu predložil riadne dôkazy, ktorá duševná porucha ho nepochybne obmedzuje v bežnom každodennom živote a má tendenciu sa vracieť, resp. celoživotne pretrvávajúť, no zároveň z vyššie uvedených skutočností a z dokladov predložených odporcom nebolo podľa názoru súdu jednoznačne preukázané, žeby odporca nikde nepracoval, resp. žeby tento v štáte W. nedosahoval žiadny príjem (či už z pracovného pomeru alebo zo štát. dávok alebo soc. dávok), tento súdu ani nezodokladoval napriek prevzatej výzve skutočnosť z čoho hradí svoj pobyt v štáte W. a ani žiadnym iným spôsobom tieto skutočnosti neoznačil, napriek tomu, že sa na ne odvolával.

10. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine v platnom a účinnom znení plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine v platnom a účinnom znení pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Keďže v konaní bolo preukázané, že navrhovateľka je dieťaťom odporcu, ktoré nie je napriek veku plnoletosti schopné samé sa živiť z dôvodu, že absolvuje denné vysokoškolské štúdium na V. fakulte v J. J., ktoré štúdium smeruje k nadobudnutiu nevyhnutnej spôsobilosti výkonu jej budúceho povolania ako učiteľky, kde z uvedeného dôvodu vyživovacia povinnosť odporcu k nej trvá, súd zisťoval, či je v možnostiach a schopnostiach odporcu prispievať na výživu navrhovateľky v rozsahu v akom táto požadovala. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach odporcu je platiť na výživu navrhovateľky sumu 200 Eur mesačne, a to z dôvodov uvedených v bode 9. Odôvodnenia rozsudku.

14. Pokiaľ navrhovateľka požadovala platenie výživného v sume 500 Eur mesačne, súd jej vyhovel len sčasti, a to v sume 200 Eur a vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol, nakoľko navrhovateľka súdu nepreukázala vynaloženie všetkých výdavkov na ktoré sa odvolávala vo svojom podanom návrhu, a teda prihliadol len na výdavky v súvislosti s ubytovaním, cestovaním, stravou a časťou výdavkov na knihy navrhovateľky, ktoré vyplývali aj z predloženého bankového účtu navrhovateľky. Súd zároveň priznal právo na výživné pre navrhovateľku od podania návrhu, a teda od 2.8.2019, keďže navrhovateľka tak požadovala a plnoletému oprávnenému možno priznať právo na výživné najskôr odo dňa začatia súdneho konania, nie spätne. Len na záver súd uvádza, že ak aj v konaní bolo preukázané, že navrhovateľka poberá soc. štipendium v sume posledne 260 Eur mesačne, táto skutočnosť neznamena, že táto dosahuje schopnosť samostatne sa živiť, keďže z tohto príjmu nie je schopná pokryť všetky svoje potreby a to tak hmotné, kultúrne, bytové a ďalšie (Nález Ústavného súdu ČR z 21.4.2011, sp. zn. II. ÚS 3113/10).

15. Keďže súd určil odporcovi povinnosť platiť zvýšené výživné zo sumy 17 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne spätne, a teda od podania návrhu 2.8.2019 vzniklo odporcovi zameškané výživné v sume 3.957,30 Eur ako rozdiel medzi čiastkou na ktorú bol odporca zaviazaný a ktorú v skutočnosti platil. Vzhľadom na výšku zameškaného výživného súd umožnil odporcov, aby toto výživné splácal v splátkach po 100 Eur mesačne tak ako je to uvedené vo výrokovej časti II. tohto rozsudku.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko neboli splnené podmienky ustanovené v § 55 CMP, a teda tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, a teda, že by bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Navrhovateľka si inak náhradu trov konania neuplatnila a výslovne uviedla, že ju ani nežiada.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (Okresnom súde Námestovo). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1 a 2 CSP).

O odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 CMP).